NN 86/2020 (24.7.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-951/2017 od 24. lipnja 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1640

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Goran Selanec, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Otello Lizzul iz Rijeke, kojeg zastupaju odvjetnici iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Veljko Knežević, Edi Bradamante, Mira Hinić Muslim, Ivana Radić, Bojana Pavković, Senka Perhat Smiljanić i Neven Knežević u Rijeci, na sjednici održanoj 24. lipnja 2020. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Ukida se:

– presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Usž-2453/15-2 od 9. studenoga 2016.

III. Predmet se vraća Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske na ponovni postupak.

IV. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku u ovom predmetu u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

V. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Otellu Lizzulu iz Rijeke, Velebitska 4, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 28.500,00 kuna.

VI. Naknada iz točke V. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

VII. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Pravodobnu i dopuštenu ustavnu tužbu podnio je Otello Lizzul (u daljnjem tekstu: podnositelj) kojeg zastupaju odvjetnici iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Veljko Knežević, Edi Bradamante, Mira Hinić Muslim, Ivana Radić, Bojana Pavković, Senka Perhat Smiljanić i Neven Knežević u Rijeci.

Ustavna tužba podnesena je u povodu presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: Usž-2453/15-2 od 9. studenoga 2016. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska presuda) kojom je poništena presuda Upravnog suda u Rijeci broj: Usl-644/14-11 od 20. listopada 2015. te je podnositelj odbijen s tužbenim zahtjevom.

Presudom Upravnog suda u Rijeci broj: Usl-644/14-11 od 20. listopada 2015. poništeno je rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Središnje službe (u daljnjem tekstu: HZMO, Središnja služba), klasa: 140-10/14-02/03086630385, ur. broj: 341-99-11/2-14/1623 od 13. ožujka 2014., i točke I., II. i IV. rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Područne službe u Rijeci (u daljnjem tekstu: HZMO, Područna služba u Rijeci), klasa: 140-10/2012-2/03086630385, ur. broj: 341-14-05/8-2011-1289 od 9. prosinca 2013., te se utvrđuje staž osiguranja podnositelja za razdoblje od 1. siječnja 1999. do 12. siječnja 2010.

Rješenjem HZMO-a, Središnje službe, klasa: 140-10/14-02/03086630385, ur. broj: 341-99-11/2-14/1623 od 13. ožujka 2014., odbijena je žalba podnositelja.

Rješenjem HZMO-a, Područne službe u Rijeci, klasa: 140-10/2012-02/OB:03086630385, ur. broj: 341-14-05/8-2011-1289, OIB: 97655465248 od 9. prosinca 2013., podnositelju je utvrđen prestanak svojstva osiguranika kod poslodavca Lipa d.o.o. Rijeka (točka I. izreke). Istim rješenjem utvrđen je staž osiguranja za razdoblje od 15. listopada 1996. do 31. prosinca

1998. (točka II. izreke), te je odbijen zahtjev podnositelja da se u mirovinski staž utvrdi razdoblje neprekidno od 1. siječnja 1999. do 12. siječnja 2010. (točka III. izreke), dok će se po službenoj dužnosti uspostaviti odjava osiguranja (točka IV. izreke).

1.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavni sud je zatražio i izvršio uvid u spis Upravnog suda u Rijeci broj: Usl-644/14.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

2. Uvidom u pribavljeni spis i dokumentaciju koju je dostavio podnositelj uz ustavnu tužbu, razvidno je sljedeće:

– podnositelj je s poslodavcem Lipa d.o.o. Rijeka sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto prokuratora 15. listopada 1996.,

– poslodavac je nadležnom mirovinskom osiguranju prijavio podnositelja u obvezno mirovinsko osiguranje od 15. listopada 1996.,

– podatak o utvrđenom stažu osiguranja i plaći poslodavac je dostavio za razdoblje od 15. listopada 1996. do 31. prosinca 1996.,

– nakon ovog razdoblja u spisu predmeta ne postoji dokaz/isprava o otkazu ugovora o radu ili prestanku radnog odnosa na neki od načina predviđenima Zakonom o radu (»Narodne novine« broj 149/09.),

– poslodavac Lipa d.o.o. Rijeka prestao je postojati brisanjem iz sudskog registra 12. siječnja 2010.

U konkretnom slučaju (pred upravnim tijelima i sudovima) bilo je sporno može li se kod nepostojanja dokaza o prestanku radnog odnosa te nepostojanja dokaza o isplaćenoj plaći i obvezi poslodavca da isplati plaću, zaključiti da se u staž osiguranja ima priznati razdoblje nakon 1. siječnja 1999. do 12. siječnja 2010. kada je poslodavac brisan iz sudskog registra.

2.1. Upravni sud u Rijeci obrazložio je osnovanost tužbenog zahtjeva podnositelja na sljedeći način:

»Između tužitelja i njegovog poslodavca višekratno su se vodili parnični postupci vezano uz isplatu plaće tako da je pravomoćnom presudom Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj P-209/99 od 03. travnja 2000. tužitelju dosuđena plaća za razdoblje od prosinca 1996. do prosinca 1998., nakon koje presude poslodavac nije uspostavio prijave po utvrđenom stažu osiguranja i plaći što je bio obavezan prema člancima 7. i 9. Pravilnika o vođenju matične evidencije o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja ...

Presude donesene u parničnim postupcima vođenim kod Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj P-5432/01 od 18. ožujka 2008. kojom je, u točki I izreke utvrđeno da postoji radni odnos između tužitelja i tuženika Lipa d.o.o. u likvidaciji temeljem ugovora o radu sklopljen dana 15. listopada 1996. koji nikada nije otkazan niti je prestao važiti na bilo koji drugi način, određen Zakonom o radu ili bilo kojim drugim zakonom Republike Hrvatske dok se u točki II. presude tuženik/poslodavac Lipa d.o.o. Rijeka obvezan isplatiti neisplaćene naknade plaće za razdoblje od siječnja 1999. do prosinca 2003. te dopunska presuda Općinskog suda u Rijeci, poslovni broj P-5432/01 od 21. travnja 2008. kojom je tuženik/poslodavac Lipa d.o.o. Rijeka u likvidaciji, obvezan tužitelju isplatiti neisplaćenu naknadu plaće za razdoblje od siječnja 2004. do siječnja 2008. nisu stekle svojstvo pravomoćnosti budući da je poslodavac Lipa d.o.o. Rijeka 12. siječnja 2010. brisan iz sudskog registra uslijed otvaranja i zaključenja stečajnog postupka, a u postupcima vođenim pred redovnim sudom utvrđen prekid postupka.

Sporno je među strankama može li se kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja te nepostojanja dokaza o prestanku radnog odnosa te nepostojanja dokaza o isplaćenoj plaći i obvezi poslodavca da isplati plaću, zaključiti da se u staž osiguranja ima priznati razdoblje nakon 01. siječnja 1999. do 12. siječnja 2010. kada je poslodavac brisan iz sudskog registra.

Članak 10. stavak 1. točka 1. ZOMO-a određuje da su obvezno osigurani radnici i s njima, prema posebnim propisima, izjednačene osobe.

Članak 109. ZOMO-a određuje da osiguraniku prestaje svojstvo osiguranika prestankom okolnosti na temelju kojih je stekao svojstvo osiguranika, a osiguraniku iz članka 12. i 14. ovoga Zakona i u slučaju stjecanja prava na mirovinu.

Članaka 99. stavak 1. ZOMO-a određuje da se svojstvo osiguranika, mirovinski staž, plaće, osnovice osiguranja, naknade plaće i doprinos utvrđuju na osnovi isprava izdanih u skladu sa zakonom.

Ovaj Sud pri donošenju svoje odluke polazi od pravnog stava Upravnog suda Republike Hrvatske izraženoj u pravomoćnoj presudi poslovni broj Us-8986/08 od 18. studenog 2010. da je s danom prestanka poslodavca po sili zakona prestao i radni odnos stranke/radnika, a time i svojstvo osiguranika iz mirovinskog osiguranja, stoga, nakon prestanka postojanja poslodavca, time i radnog odnosa, u konkretnom slučaju, nema više zakonske osnove za nastavak svojstva osiguranika iz mirovinskog osiguranja. Ovo sve polazeći od odredbe članka 10. stavak 1. točka 1. ZOMO-a prema kojoj odredbi su osobe u radnom odnosu obvezno osigurane na mirovinsko osiguranje za vrijeme trajanja radnog odnosa. Kako nije sporno da je tužitelj 15. listopada 1996. sklopio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme te da je poslodavac tužitelja prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje s 15. listopada 1996., to je tužitelj od toga datuma obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje. Ovo ni za javnopravna tijela nije sporno.

Po mišljenju ovoga Suda, isprave u smislu odredbe članka 99. stavak 1. ZOMO-a, koje su pribavljene u upravnom postupku su: Ugovor o radu na neodređeno vrijeme sklopljen 15. listopada 1996., prijava poslodavca kojom je tužitelja prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje te rješenje Trgovačkog suda u Rijeci o brisanju poslodavca Lipa d.o.o. Rijeka iz sudskog registra.

Istovremeno, nema dokaza/isprava izdanih u skladu sa zakonom o prestanku sklopljenog Ugovora o radu na neki od Zakonom o radu predviđenih načina: smrću radnika, istekom vremena na koje je sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, kada radnik navrši 65 godina života i 20 godina staža osiguranja, ako se poslodavac i radnik drukčije ne dogovore, dostavom pravomoćnog rješenja o mirovini zbog opće nesposobnosti za rad, sporazumom radnika i poslodavca, otkazom, odlukom nadležnog suda.

Pri ovako utvrđenom činjeničnom stanju, po mišljenju ovoga Suda, ima se smatrati da Ugovor o radu nije prestao do brisanja poslodavca iz sudskog registra pa Sud drži da je tužitelju valjalo priznati mirovinski staž do trenutka brisanja poslodavca iz sudskog registra/prestankom okolnosti na temelju kojih je stekao svojstvo osiguranika/. U pravu je tuženik kada navodi da se iz pravomoćne presude Općinskog suda u Rijeci poslovni broj P-209/99 od 03. travnja 2000. može izvesti zaključak da je u razdoblju koje je pokriveno navedenom presudom postojao radni odnos tužitelja kod poslodavca Lipa d.o.o. Rijeka, budući tužitelju za ovo vrijeme pripada pravomoćno dosuđena naknada plaće, dok presude za naredna razdoblja iz kojih bi se isto moglo zaključiti nisu stekle svojstvo pravomoćnosti, međutim, ovo ne dovodi do drugačijeg rješenja upravne stvari kod utvrđenih činjenica o sklapanju Ugovora o radu na neodređeno vrijeme 15. listopada 1996. te pravnog stava da Ugovor o radu, time i svojstvo osiguranika nisu prestali do trenutka brisanja poslodavca iz sudskog registra.«

2.2. Visoki upravni sud poništio je presudu Upravnog suda u Rijeci i u bitnome istaknuo:

»Prvostupanjski je sud nakon izvršenog uvida u spis tuženika i dokumentaciju priloženu u tijeku upravnog spora, uzimajući u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporene odluke, kao i one koje je sam utvrdio (članak 33. stavak 2. ZUS-a), ocijenio da odluke tuženika i prvostupanjskog javnopravnog tijela u osporenom dijelu nisu zakonite, te je sam riješio stvar na način naveden u izreci presude. Kao razlog za usvajanje tužbenog zahtjeva navodi da iz priloženih isprava ne proizlazi da je tužitelju prestao radni odnos na jedan od načina propisanih Zakonom o radu, pa se ima smatrati da je ugovor o radu na neodređeno vrijeme sklopljen 15. listopada 1996. trajao sve do trenutka brisanja poslodavca iz sudskog registra odnosno do 12. siječnja 2010.

Ovaj Sud, međutim, ne može prihvatiti navedena utvrđenja prvostupanjskog suda pravilnim i na zakonu osnovanim.

Naime, iz podataka spisa predmeta, između ostalog, proizlazi da je tužitelj u 2001.godini pokrenuo parnični postupak protiv poslodavca LIPA d.o.o. u likvidaciji iz Rijeke, radi utvrđenja da postoji radni odnos između navedenih stranaka na temelju ugovora o radu sklopljenog dana 15. listopada 1996. koji nikada nije otkazan niti je prestao važiti na bilo koji drugi način određen Zakonom o radu ili kojim drugim zakonom Republike Hrvatske, te radi isplate plaće. Presudom Općinskog suda u Rijeci poslovni broj: P-5432/01 od 18. ožujka 2008. i dopunskom presudom istog suda poslovni broj: P-5432/01 od 21. travnja 2008. prihvaćen je tužbeni zahtjev pobliže naveden u izrekama tih presuda. Navedene presude ukinute su rješenjima Županijskog suda u Rijeci poslovni broj: Gž-3164/08 i Gž-3165/08 od 24. ožujka 2010. i predmet je vraćen sudu prvog stupnja na ponovni postupak. Rješenjem Općinskog suda u Rijeci poslovni broj: P-1534/10 od 29. lipnja 2010. utvrđen je prekid postupka u predmetnoj pravnoj stvari. Postupak je prekinut zbog toga što je tuženi LIPA d.o.o. u likvidaciji ... brisan 12. siječnja 2010. iz sudskog registra, uslijed otvaranja zaključenja stečajnog postupka.

S obzirom na takvo stanje stvari, nije bilo osnove za zaključak da je tužitelj faktički bio u radnom odnosu sve do otvaranja i zaključenja stečajnog postupka poslodavca. Naime, pokretanje parničnog postupka kojim tužitelj traži da redovni sud deklarira da taj radni odnos nije prestao, upućuju na suprotan zaključak. Pri tome treba imati u vidu i činjenicu da navedeni parnični postupak nije okončan pravomoćnom presudom kojom je takav tužbeni zahtjev usvojen.

Osim toga, iz dopisa Državnog inspektorata ... od 5. prosinca 2007. proizlazi da se tužitelj u dva navrata, prvi puta 2000. ili 2001. godine, a drugi puta u 2007. godini, obraćao tome tijelu tražeći od njega da posreduje kod poslodavca u vraćanju njegove radne knjižice. I taj bi dokaz upućivao na zaključak da su radnopravni odnosi između tužitelja i poslodavca bili poremećeni te da tužitelj u spornom razdoblju nije faktički bio u radnom odnosu. S obzirom na sve izneseno, činjenica što ne postoje dokazi o prestanku radnog odnosa i odjavi iz mirovinskog osiguranja, nisu prema mišljenju ovoga Suda dostatni za izvođenje zaključka o postojanju radnog odnosa po osnovi kojeg je tužitelj bio obavezno osiguran na mirovinsko osiguranje sukladno članku 10. stavku 1. točki 1. ZOMO-a u traženom razdoblju, a na temelju kojeg statusa bi mu se isto razdoblje moglo utvrditi u mirovinski staž kao staž osiguranja. Ovaj Sud smatra da bi u slučaju kada ne postoje dokazi o isplati plaće, plaćanju poreza i obveznih doprinosa i dr. jedini relevantni dokaz o postojanju radnog odnosa bila pravomoćna presuda redovnog suda.

Kako tužitelj nije dokazao opstojnost radnog odnosa i nakon 1. siječnja 1999., niti o tome postoje isprave u smislu članka 99. stavka 1. ZOMO-a, pravilno je postupilo prvostupanjsko javnopravno tijelo kada je odbilo zahtjev da mu se u staž osiguranja utvrdi i razdoblje od 1. siječnja 1999. do 12. siječnja 2010., te osporenim rješenjem, kojim je odbijena žalba izjavljena protiv tog rješenja, nije povrijeđen zakon.«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

3. Podnositelj navodi da su mu osporenom presudom Visokog upravnog suda povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 14. stavkom 2., 26., 29. stavkom 1., 54. stavkom 1. i 56. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

3.1. Podnositelj u bitnome navodi da se kod radnog odnosa uvijek mora primjenjivati za radnika povoljnije pravo, a kada se radi o mirovinskom osiguranju i stažu osiguranja obveznik je poslodavac, a ne radnik, te se u slučaju dvojbe mora odlučivati u korist radnika. Ističe da se na podnositelja kao radnika prevaljuje i dokazivanje negativne činjenice – da radni odnos nije prestao, iako je u tom slučaju teret dokaza na poslodavcu i HZMO-u. Navodi da se ne može suglasiti sa stajalištem Visokog upravnog suda kada zaključuje da »činjenica što ne postoje dokazi o prestanku radnog odnosa i odjavi iz mirovinskog osiguranja, nisu prema mišljenju ovoga Suda dostatni za izvođenje zaključka o postojanju radnog odnosa«. Navodi da postoji pravomoćna presuda Općinskog suda u Rijeci broj: P-209/99 kojom je utvrđeno postojanje radnog odnosa

te je podnositelju naložena isplata plaće. Smatra da je u konkretnom slučaju došlo do propusta HZMO-a i Porezne uprave u nadzoru poslodavca – koji propusti se stavljaju na teret radnika – podnositelja. Slijedom navedenog, smatra da mu je povrijeđeno pravo na jednakost pred zakonom, pravo na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje kao i pravo na jednakost pred sudovima i drugim državnim tijelima, te pravo na rad i slobodu rada.

Povrijeđenim smatra i pravo na suđenje u razumnom roku.

Predlaže usvajanje ustavne tužbe, ukidanje presude Visokog upravnog suda i vraćanje predmeta tom sudu na ponovni postupak.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

4. U konkretnom slučaju, u ustavnoj tužbi istaknuti prigovori podnositelja otvaraju pitanje povrede jamstva sudske kontrole zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti propisanog člankom 19. stavkom 2. Ustava i povrede prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, koji glase:

»Članak 19.

(...)

Zajamčuje se sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti.«

»Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama ...

(...)«

(a) Načelna stajališta

5. Upravno sudovanje osigurava provedbu ustavnog jamstva iz članka 19. stavka 2. Ustava kojim se jamči sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti (vidi odluku i rješenje Ustavnog suda broj: U-I-2753/2012 i dr. od 27. rujna 2016., točke od 7. do 7.4., »Narodne novine« broj 94/16.).

Jamstva prava na pravično suđenje, sadržana u članku 29. stavku 1. Ustava primjenjuju se i na upravni spor (odluka broj: U-III-1001/2007 od 7. srpnja 2010., »Narodne novine« broj 90/10.).

Članak 29. stavak 1. Ustava sudovima nameće dužnost da na primjeren način razmotre podneske, argumente i dokaze koje su stranke predočile sudu. U tom smislu, kada ocjenjuje pravičnost sudskog postupka u cjelini, Ustavni sud dužan je razmotriti je li teret dokazivanja nametnut stranci u postupku bio prekomjeran te je li primjena pravila o teretu dokazivanja bila arbitrarna i nerazumna (vidi primjerice predmet *Khamidov protiv Rusije,* br. 72118/01, §§ 174. – 175., presuda od 15. studenoga 2007.).

Ustavni sud napominje da članak 29. stavak 1. Ustava osigurava svakome pravo da od suda zatraži i dobije djelotvornu sudsku zaštitu u vezi sa svojim pravima ili obvezama.

Kad je riječ o tumačenju i primjeni prava na konkretan slučaj, Ustavni sud u načelu ne smije zamijeniti pravna stajališta nadležnog suda svojima, sve dok sudska odluka ne otkriva bilo kakvu arbitrarnost, a dostatno je obrazložena i po potrebi upućuje na relevantnu sudsku praksu. Ustavni sud podsjeća da nije njegova zadaća preuzeti ulogu sudova, koji su prvi pozvani interpretirati zakone. Zadaća Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ustavno pravo na pravično suđenje propisano člankom 29. stavkom 1. Ustava jamči zaštitu od arbitrarnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih tijela. Obrazloženja sudskih odluka odnosno odluka drugih nadležnih tijela koja ne sadrže ozbiljne, relevantne i dostatne razloge za ocjenu kakva je odlukom dana, upućuju na zaključak o arbitrarnosti u postupovnom i/ili materijalnopravnom smislu.

(b) Primjena načelnih stajališta na konkretan slučaj

6. U ovom ustavnosudskom postupku zadaća je Ustavnog suda bila utvrditi može li se način na koji je Visoki upravni sud obrazložio svoje odluke smatrati arbitrarnim, je li takvim postupanjem povrijeđeno podnositelju pravo na pravično suđenje (odlučivanje) zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava, je li mu nametnuti teret dokazivanja bio prekomjeran, i je li, s obzirom na to, ispunio svoju Ustavom propisanu ulogu kakva proizlazi iz članka 19. stavka 2. Ustava.

7. U konkretnom slučaju podnositelj je s poslodavcem Lipa d.o.o. Rijeka sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto prokuratora s 15. listopada 1996., nakon čega ga je poslodavac (istoga dana) prijavio nadležnom mirovinskom osiguranju, dakle, 15. listopada 1996. Poslodavac je podatak o utvrđenom stažu osiguranja i plaći dostavio za razdoblje od 15. listopada 1996. do 31. prosinca 1996., te nakon tog razdoblja u spisu ne postoji dokaz/isprava o otkazu ugovora o radu ili prestanku radnog odnosa na neki od načina predviđenima Zakonom o radu. Poslodavac Lipa d.o.o. Rijeka prestao je postojati brisanjem iz sudskog registra 12. siječnja 2010.